

OVERSPANNING EN FORTUIN.

I.

Wij leven in een veelbewogen tijd. Ontevredenheid heerscht overal, 't zij ze aan banden gelegd worde door vreeze voor God en de overheid, 't zij ze zich openbare in daden van verzet en geweld. Ze heerscht

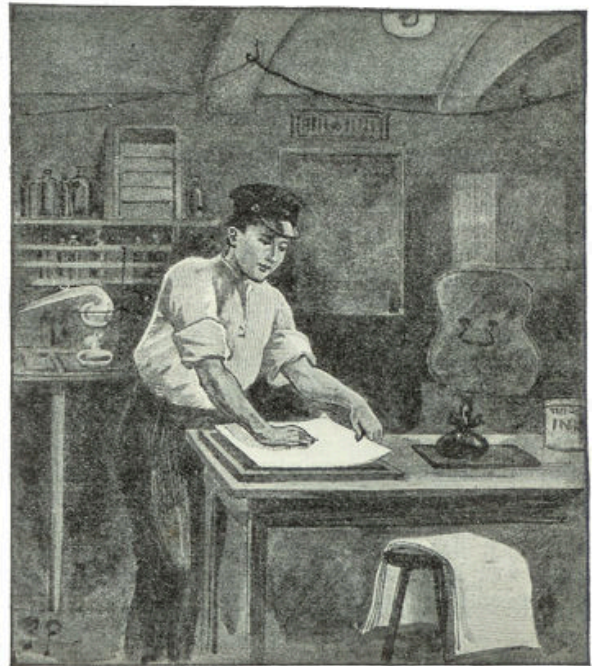
Generaal Grant aan de schaaftank.

uiteraard het meest in de mindere standen. En inderdaad, terwijl het den mensch als instinctmatig eigen is, zich en zijn geslacht te verheffen tot hooger positie, grooter invloed en meerdere weelde, en hij inderdaad ook den zedelijken plicht heeft, om zich, langs rechte wegen, op te werken, schijnen tijd en omstandigheden, toestanden en verhoudingen hem zóódanig te belemmeren, dat zijn krachten en vermogens als in ijzeren boeien geslagen zijn. Wanneer we hoorden van houthakkers, die den presidentszetel der grootste republiek ter wereld bestegen, luciferskooplieden, die millionairs werden, jongens uit de lijnbaan, die de Royal Charles als buit achter hun admiraalschip aansleepten, dan was het ons, of ons een nagalm van een sprookje uit den goeden ouden tijd in de ooren suisde en alsof we in onze eeuw tot het kastenwezen der oude Indiërs teruggekeerd waren, waarin de paria op straffe des doods paria blijven moest. Zeker, zoo onverwacht en ongedacht vernemen we nog eens, dat een gelukkige een lot uit de eene of andere loterij trok, waardoor hij van arm werkman opeens tot de weelde van een parvenu klom, maar nog

daargelaten, dat het één op een miljoen geldt, is het geluk, door de loterij verkregen, eigenlijk ongeluk. Zeker, op de effectenmarkt gebeuren nog wonderen, doch men is al te zeer overtuigd van den kritieken toestand, waarin de gelukskinderen van de beurs verkeerden, om hun weg begeerlijk te achten. Zeker, een studeerende kan, ondanks alle concurrentie, zich nog eens boven het gewone peil opwerken, en een arme jongen kan het door inspanning sturen tot zeer hooge en aanzienlijke betrekkingen. Maar voor den ambachtsman, den arbeider, wat rest hem, dan altijd zijn zelfde plaats te blijven innemen? . . .

Zie, we zijn er verre van, om voor deze klaagtonen, als waren ze van alien grond ontbloot, het oor te sluiten. Het is waar, onze eeuw is krank, zeer krank! We willen echter trachten, om de ziekte tot hare geringste afmeting terug te brengen, zonder haar aanwezigheid, zonder haar ernst te miskennen; dat alleen kan ons den juisten weg aangeven tot het zoeken van herstel.

We achten het een gelukkige gedachte van den redacteur van „Timotheüs” om ons den beroemden generaal Grant voor oogen te stellen, zooals hij eenmaal, zwoegend en slavend, dienst deed in de timmermanswerkplaats van zijn vader; we zien met verbazing op tot den armen houthakkersjongen, die daar bezig is met een stuk kalk op het vlak van zijn spade zichzelf rekenen te leeren, wat hem straks voor het presidentschap onmisbaar zijn zou; we slaan met genoegen ook den jongen Edison gade, als hij bezig is zijne couranten te drukken, om ze straks in den trein te verkoopen. Ja, we achten hiermede de Amerikaansche trits volkomen. En het is goed, zulk een trits vóór ons te zien. Wel ontveinzen we ons niet, dat we nog liever Europeesche, ja, *Hollandsche* jongelieden daar aan het werk hadden willen zien, om zich, tot een zegen voor anderen en tot roem voor zichzelf, hun tijd en hun geslacht, op te werken. Maar nu dit niet zoo is, willen we ons toch dankbaar door Amerikaansche voorbeelden laten opwekken. Immers, zulke voorstellingen bewijzen ons, dat het in hun tijd mogelijk was, zich door aanleg, vlijt en volharding een loopbaan als de hunne te scheppen, en dat er waarlijk in den mensch krachten sluimeren, over welker omvang en vermogen alleen de

Edison aan de pers.

toekomst oordeelen kan. En aangezien we nu aannemen, dat het menschelijk geslacht niet zóó in gehalte verloor, niet zóó verzwakte in den loop van ééne eeuw, dat deze krachten geheel opgeteerd, deze vermogens geheel verlamd zouden zijn, zoo gelooven we, dat de mensch op zichzelf nog in staat is te doen, wat zijn evenboortige uit de vorige eeuw vermocht, m. a. w., dat er in de menschheid nog Grants, Lincolns en Edisons sluimeren.

Vergeeten we intusschen niet, dat het voorgeslacht dezulken door woord en beeld tot ons overbracht, dat zijzelf dus in hun tijd en omgeving opzien verwekten, dat zij derhalve ééinig waren in hun soot en hun maatschappij, dat niet allen Grants, Lincolns en Edisons waren, en dat er om hen heen millioenen benijdend tot hen opzagen, waarvan zeker honderdduizenden, die hun aanleg misten en honderdduizenden anderen, die wel gaarne hun fortuin wilden bezitten, doch zonder zich de inspanning en ontbering te getroosten, welke zij ten offer gebracht hadden aan hun doel.

Hun doel? Wat was dat? Met lauweren de slapen omkranst te zien als de uitvinder van wonder; voor het overwinnend leger te rijden op den zegewagen door de rijen der juichende medeburgers; de grootste republiek ter wereld te vertegenwoordigen als haar hoofd? Geloof het toch niet! De eenvoudige boekdrukkersjongen droomde niet van een telegraaf, de jonge timmerman aan de schaaftank zag nimmer in zijne phantasiën de eigen borst met de sterren van den legerbevelhebber gesierd, de houthakkersknaap zou zich wel gewacht hebben om zijn berekening op zijn spade te laten storen door afdwaling zijner verbeelding naar de trappen van het Witte Huis!

Neen, hun doel was te *kennen* en te *kunnen*, en mocht ook eerzucht hen geprikkeld hebben, zij begrepen, dat

ze, om deze te bevredigen, *kennen* en *kunnen* moesten.

Onze tijd nu biedt kennis aan met milde hand. Wie wil leeren *weten*, behoeft inderdaad niet verlegen te staan. De wetenschap wordt tot den minsten prijs aangeboden, en zelfs de armste kan desnoods haar wijn en melk koopen zonder prijs en zonder geld. Daarom juist is het betrekkelijk gemakkelijk, zich op het terrein der wetenschap een weg te banen, ook al valt niet te miskennen, dat dezelfde oorzaak er toe leidt, om de wetenschap algemeen te maken en het peil der beschaafde menschheid,

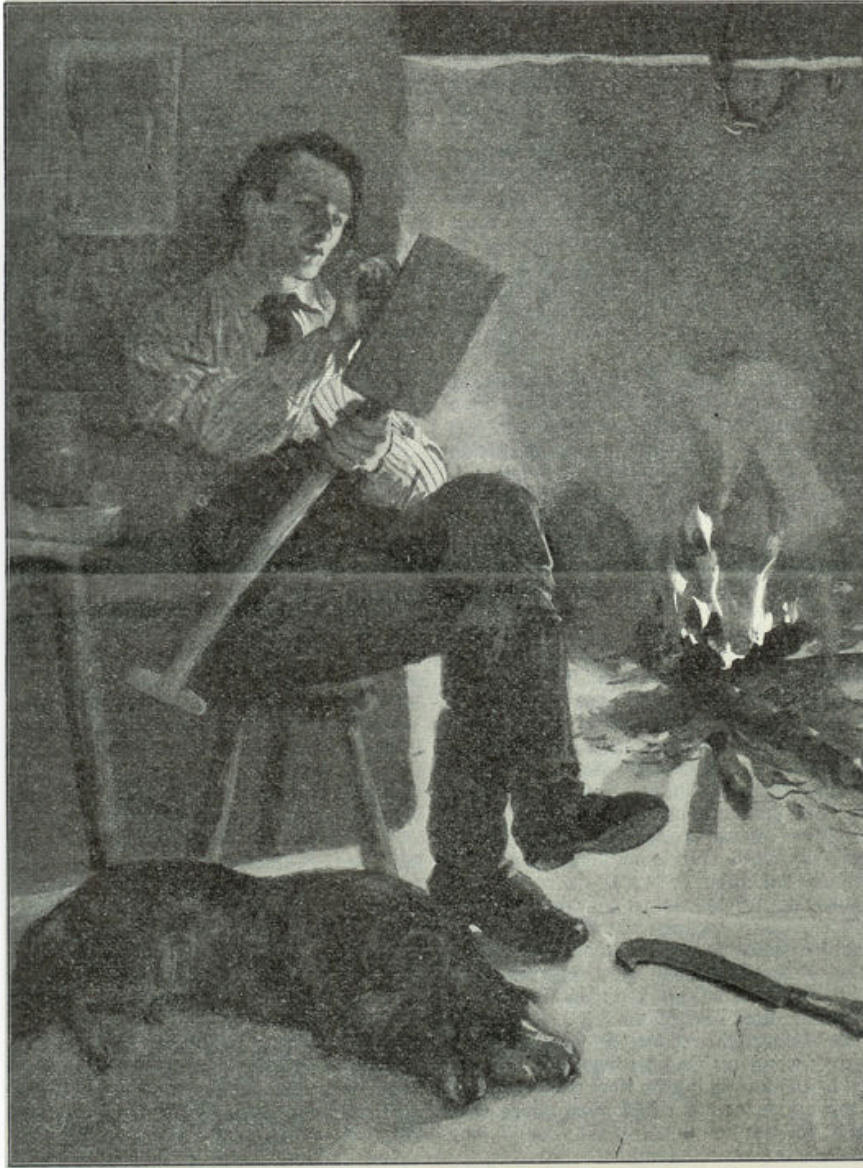
wat haar weten betreft, te verheffen.

Let er toch eens op, hoe goedkoop de gelegenheid

wordt gesteld om onderwijste ontvangen, en hoe dat onderwijs almeer een zorg van de overheid en de gansche burgerij is, hoezeer het in wetenschappelijke omvang dat van vroeger dagen overtreft. En als straks de volks- of lagere school gesloten wordt, dan staan ook voor den met aanleg begiftigden armen knaap de gymnasiën en hogere burgerscholen open, ja zelfs, de eigen beurs kan ledig zijn, anderzins beurzen ontsluiten voor hen de deuren der gehoorzaal. Geen kosten worden ontzien, om ieder in de gelegenheid te stellen, zich met den eigen aanleg, op het gebied van het weten op de schouders van het voorgeslacht te plaatsen en voort te bouwen aan den tempel der wetenschap.

De onderwijzers zwoegen, de leeraren verdringen elkander, de professoren eischen hun musea en laboratorien, en — de jeugd veroudert bij de overlading en overhaasting . . .

De jeugd veroudert. Helaas! dat we het schrijven moeten, en hier hebben we wel werkelijk te wijzen op een wonde van onzen tijd. Bij overlading en overhaasting wordt toch de jonge mensch in beslag genomen, geheel in beslag met zijn tijd en zijn kracht, tot hij den 25 à 30jarigen leeftijd heeft bereikt. Eilieve, wie duldt nog zijn eigen

President Lincoln leert rekenen.

liefhebberijen? Wie gunt hem nog de gelegenheid, den eigen aanleg ook te gehoorzamen en zich op dat vak grondig toe te leggen, aan die kennis in het bijzonder te wijden, die met zijn eigen persoonlijkheid het meest harmonieert? Tot het omzetten van het geleerde in praktijk ontbreken de vrije avonduren, de heerlijke morgenstunden, of ze zijn reeds bedorven door de vermoeidheid van den dag of de spanning voor den daaraan volgenden. Eindelijk is het laatste examen afgelegd en met glans, en nu volgen: het zoeken en vinden van een ambt of betrekking, het huwelijk, en het voldoen aan de overspannen eischen van weelde, welke onze tijd stelt. Eerst als men, afgejaagd en afgejakkerd, een positie heeft verkregen en met zijn gezin aan de eischen, die zij stelt, kan voldoen, dan heeft men een oogenblik tijd en rust, om zich te herinneren, dat men in zijn jeugd zoo gaarne en zoo gelukkig hiermede of daarmede bezig was, dat men zoo gaarne al zijn kracht en al zijn tijd daaraan had willen wijden en dat het nu te laat, voor altijd te laat is, om den sluimerenden aanleg uit den doodsslaap te wekken. Gelukkig zij, die waarlijk door hun aanleg als aangewezen waren, om geleerde te worden en het abstracte weten te dienen: zij kunnen en zullen voortbouwen op hetgeen hun medegegeven werd in het leven, en zij brengen op hun beurt de wetenschap vooruit, zij worden nieuwe onderwijzers der menschheid op het terrein van het weten, en zij kunnen zichzelf dan ook boven het gewone peil der omgeving verheffen.

Doch zoo is het niet met allen. Veler aanleg wordt inderdaad verstikt. Om hiervoor bewijzen te vinden, lette men te midden van het materialistisch streven van het onderwijs, op het steeds meer te voorschijn tredend gemis aan dichters, schilders, musici, beeldhouwers, redenaars, enz. Waar zijn de mannen, die gereed staan om de steeds talrijker ledig gevallen plaatsen onzer groote meesters op het terrein van het ideale in te nemen?

Intusschen, daarover spreken we thans slechts in het voorbijgaan, ook al zij ons de opmerking veroorloofd, vóór we scheiden, dat, naar onze meening, deze ontstentenis niet toe te schrijven is aan het ontbreken van den aanleg, noch aan de noodige kennis, maar aan het gebrek aan gelegenheid tot het *kunnen*, aan rust en toewijding.

We zouden integendeel spreken over hen, die meer practisch levensdoel najagen en het *kennen* slechts als hulpmiddel tot het *kunnen* wenschen aan te wenden, vooral over hen, die zich de poorten van den tempel der wetenschappen door de omstandigheden als gesloten zien, over den zoon van den ambachtsman, wien door den levenskring, waarin zijne ouders verkeerden, geen keuze overblijft dan de school met de werkplaats of de fabriek te verwisselen; en nu zal men ons toegeven, dat we inderdaad in onze eeuw al minder de wonderen zien verschijnen, waarvan onze platen getuigen, en dat het inderdaad onze belangstelling waard is, te onderzoeken, of het gebrek daaraan in de omstandigheden ligt dan wel aan het gemis aan of bij de persoonlijkheden. Is het eerste waar, dan hebben we niet dan medelijden bij het gezicht van de wanhopige worsteling; in het tweede geval hebben we eerbiedig en vertrouwend op God te wachten, die de mannen voor hun tijd, en den tijd voor den man schiep; in het derde geval mogen onze platen ook den lezers van „Timotheüs” toeroepen: Nil desperandum! — Wanhoop niet!

(Slot volgt.)

P. J. K.

TELEGRAFIE ZONDER DRAAD.

Met het geweer in de vuist geklemd kijkt de schildwacht scherp uit in den geluidloozen nacht. En als heel in de verte donkere gedaanten voortglijden, knalt eensklaps zijn eerste schot, dat het slapende kamp wakker schrikt.

Deze schildwacht heeft *geseind* en wel *draadloos*. Toen de puntkogel zijn geweerloop verliet, kreeg de naastbijzijnde lucht een geweldigen stoot. Elk luchtdeeltje gaf dien stoot aan het volgende over en zoo bereikte de beweging de ooren der slapende soldaten. Doch niet van allen tegelijk. De dichtstbijzijnden hoorden 't eerst en nadat voor hen de stilte was teruggekeerd, toen pas hoorden het de mannen, die verder waren; na tien seconden had het sein zich ongeveer 3000 M. ver verbreid en wel naar alle zijden.

We beschouwden hier een soort van seinen, die men dagelijks toepast, de geluidsseinen. Ze vereischen 1° een *seingever*, nl. een bel, fluit of stemorgaan, 2° een *ontvangtoestel* nl. een oor, en 3° een *middenstof*, die het geluid voortplant, meestal de lucht, doch soms ook water of vaste stoffen.

De geluidsseinen worden misschien het meest gebruikt, doch ze kunnen maar op kleine afstanden werken. Wel is het kanongebulder uren ver te hooren, maar dan is het ook haast onduelbaar voor de omgeving. Zwakkere geluiden dringen niet zeer ver door.

Van minder algemeen gebruik is een tweede manier van draadloos seinen, het werken met *lichtseinen*; deze zijn minder hinderlijk voor de omgeving en werken veel verder door. Als de petroleumlamp op den Scheveningschen vuurtoren ontstoken wordt, ziet men dadelijk ver in het Westland het roode en witte licht. Deze lamp wordt des nachts wel gebruikt om seinen te geven aan schepen, die in de nabijheid van de kust liggen. We onderscheiden dan alweer een *seingever*, de lamp, en een *seinontvanger*, het oog, dat nog met een kijker gewapend kan zijn. Doch dit is niet genoeg. Er dient tusschen oog en lichtbron iets te wezen, dat de werking overbrengt. Men zou kunnen denken, dat deze middenstof de lucht is. Maar daartegen rijzen ernstige bedenkingen. 't Is namelijk onbetwistbaar aangetoond, dat de lucht zich naar boven wel ver, maar niet eindeloos ver uitstrekt, dat wij leven op den bodem van een diepe luchtzee, waarin de luchtschipper een onbeduidend eindje opstijgt, maar die ook haar bovenvlakte heeft. En de maan bv. moet zeer ver boven die luchtzee staan. Toch bereikt ons het licht van de hemellichamen, en daarom veronderstelt men, dat de aarde met alle deze hemellichten verbonden is door een zee van uiterst fijne stof, die men ether noemt. Deze fijne stof zou dan ook al tusschenruimten vullen tusschen de deeltjes van lucht, water, aarde en andere aardsche stoffen. De natuurkundigen meenen, dat een lichtbron dien ether in een trillende beweging brengt. Deze beweging zou zich dan voortplanten naar verder gelegen etherdeeltjes met de ongelooflijke snelheid van 300.000 K.M. in de seconde. En in een menschelijk of dierlijk oog aangekomen zou deze den indruk van licht doen ontstaan. Bij deze snelheid behoeft het ons niet te verwonderen, dat wij meenen een ontstoken licht *dadelijk* te zien: alle aardsche afstanden worden in een ondenkbaar klein oogenblik door 't licht doorloopen.

Hoe raadselachtig is de natuur! Van jongs af zijn we gewend te *hooren*, te *zien*. Maar als ge weten wilt, hoe weinig we van deze dingen begrijpen, beproef dan eens een blindgeborene uit te leggen wat lichtseinen zijn, of aan iemand, die nooit hoorde, duidelijk te maken hoe alle boeren dadelijk weten, dat hun torenklokje middag slaat. Hier geldt ten volle het woord van Paulus: „Want wij zien nu door een spiegel in een duistere rede.” Onze gedeeltelijke kennis moet te niet gedaan worden „als,” naar de woorden van Melancton, „ons de Bouwmeester des heelals zelf zijn werk zal uitleggen.”

Het was ook voor de behandeling van dit onderwerp noodzakelijk, nog eens aan te stippen hoe weinig wij van

voorpooten steigeren in de lucht, de achterpooten trappen met kracht op een slang, die tegen de rots opkronkelt. Peter wijst met uitgestrekte hand naar de Newa en de Peter-en-Pauls-vesting aan den noordelijken oever: het machtige werk zijner handen, dat bedoelde te zijn de dageraad van het nieuwe licht, dat voortaan uit West-Europa over de duisternis van zijn rijk zou schijnen.

Indrukwekkend is het standbeeld in zijn eenvoud en majesteit tevens, vol kunstschoon en diepe gedachten voor den kundigen waarnemer — vol duidelijke sprake voor den eenvoudigen toeschouwer. Treffend is, van ter zijde gezien, de tegenstelling tusschen de lijnen van den achterkant, en die van den voorkant van het standbeeld. Aan de achterzijde een zacht-golvende lijn, die nauw-merkbaar opkomt uit de donkere aarde, langs de glooing van het graniet, zich voortzet in de kronkelingen van de slang, in den lang-afhangenden staart van het ros, in den statigen plooi van Peters mantel. Aan de voorzijde daarentegen is het standbeeld à inham, steigerende lijnen, een wakker worden, een rekken en strekken, een onrust, een beroering, een ontplooiing, een worstelend zoeken, dat op zichzelf onbevredigd zou laten, zoo dit alles niet beheerscht en opgelost werd door Peters gebiedend gebaar, dat richting en doel aanwijst: „Daarheen!” Naar de zee, naar het nieuwe leven! En het is u, als ziet ge in de achterlijn een gesloten lijn als die van de kust van Afrika, de lijn, die gevangen houdt, afsluit en doodt — en in de voorlijn de teeknachtige omtrekken van een land als Griekenland: een lijn van leven, beweging en kracht. Uit de eerste lijn komt de koningsgestalte op, hij wendt haar den rug toe, hij vermorzelt de slang; dat is het verleden. De tweede lijn is het rijk besneden profiel van het standbeeld, schouwend over het breede watervlak naar de nieuwe vergezichten der toekomst . . . .

Het standbeeld, ontworpen door den Franschen beeldhouwer *Falconet*, wordt geroemd als een der schoonste, die bestaan.*) Op den eenen wand van het rotsblok staat in Russisch schrift, wat op den anderen wand in 't Latijn vertaald, beter begrijpelijk voor ons, luidt:

PETRO PRIMO CATHARINA SECUNDA MDCCLXXXII, d. w. z. *Aan Peter den Eersten, Catharina de Tweede*. Een sobere, maar véél zeggende vereeniging der beide namen, voor immer verbonden aan de ontwikkeling van Ruslands grootheid.

Toen Iwàn begreep, dat wij het merkwaardig standbeeld lang genoeg bezichtigd hadden, reed hij ons verder, en nu rechtsom, vlak langs de breede wateren der Newa.

Welk een grootsche aanblik, zulk een stad aan zulk een rivier gelegen! De Newa is ongeveer zoo breed als het IJ te Amsterdam; en in rustelooze deining, soms door den wind tot schuimende golven opgezwiept, spoedt het breede water zich westwaarts henen. Aan haar zuidelijken oever — dien, waarlangs wij nu rijden — verheffen zich trotsche paleizen en monumentale gebouwen, den majestueusen aanblik der machtige rivier waard. En aan de overzijde — ver, ver over het wijde watervlak, zet de stad haar leven voort op de eilanden harer rivier, dicht bebouwd met huizen en kerken; en in 't midden daarvan zien wij de hoekige omtrekken der Peter-en-Pauls-vesting, met de cathedraal met haar lange, lange, vergulde torenspits hoog in de lucht, als een vastgehouden bliksemschicht, wondermooi, vooral als het zonlicht haar doet schitteren en flikkeren, hoog-oprijzend tegen den wijden, blauwen hemel daarboven — en weerspiegelen, diep-neerdalend, in het water van de Newa aan haar voet.

Iwàn scheen te begrijpen, dat wij het uitzicht van de Newa-kade bijzonder mooi vonden, ten minste, hij tracterde er ons op, gedurende ons verblijf in Petersburg, zoo dikwijls hij maar eenigszins kon. En wij waren hem steeds dankbaar voor deze attentie, hoewel we het hem nooit hebben kunnen zeggen! Met blauwe lucht en

zonnenschijn — met grauwe lucht en stormgeloei — het was altijd weer een *Hochgenusz* de Newa langs te rijden en den blik te laten gaan over de eindelooze ruimten van water en lucht, aan den horizon afgesloten door den kloeken bouw der groote stad, met hier en daar het geheimzinnig geglinster van torens en koepels, en hoog, hóóg boven alles uit, de lange, smalle, gouden speer van de Peter-en-Pauls-vesting. . . . .

Ik bemerk, dat het tijd van eindigen wordt. In mijn volgenden brief hoop ik u wat te vertellen over ons bezoek aan de Izaäcs-cathedraal.

H. S. S. K.

OVERSPANNING EN FORTUIN.

II.

(Slot.)

Hoe? Het zou in de *omstandigheden* liggen, dat in onzen tijd en onze maatschappij de Grants, de Lincolns, de Edisons of Stephenson's ontbreken! Geloove, wie het wil! Trapsgewijze en langs geleidelijken weg, zonder reuzenschreden te gebruiken, zijn kunsten en wetenschappen, ambachten en bedrijven vooruitgegaan en gestegen, steeds heeft de menschheid in het algemeen haar vlucht kunnen volgen, haar tred kunnen bijhouden, en steeds zijn er vernuften gevonden, om ze ten voordeele van de menschheid en van zichzelf te kunnen hooger voeren. Waarom zou het in onzen tijd anders zijn? Nog is al het gebied op geen enkel terrein ontgonnen, nog is voor het gewone, gezonde menschenverstand de hoogste sport van den ladder niet bereikt, waarop het treden kan, en, kan het ordinaire begrip den gelukkige volgen, die door vergelijking ééne onbekende vond, dan is de kans nog altijd over, dat de extra-ordinaire de tweede onbekende oplosse.

Het vertrouwen op God, dat Hij den man voor zijn tijd of den tijd voor den man in aanzijn roepe, is voorzeker goed, doch mag eerst dan gegrond heeten, wanneer men zelf voor zijn tijd tracht te zijn, wat men kan zijn. Bovendien treedt de eigen persoon hier buiten beschouwing. Waar God aan menschen het voorrecht schenkt, buitengewonen invloed uit te oefenen op hun tijd en hun omgeving, daar zijn het altemaal lieden, die van zulk een toekomst nimmer gedroomd hadden, doch die, ondanks de geringe gedachten van zichzelf, toch toonden mannen van ingespannen denken, onvermoeiden arbeid, en degelijkheid van karakter te zijn. In één woord, we bespreken hier niet de wijze, waarop een mensch door God geroepen kan worden op buitengewone wijze zijn instrument te zijn, maar de wijze, waarop hij, onder Gods zegen, zelf uitstekend kan boven zijne omgeving.

En wèl meenen we daarom recht te hebben, onszelf en anderen toe te roepen: wanhoop niet! Immers nu blijft ons slechts over, het voorbeeld te volgen van de mannen, tot wie we in dit opzicht opzien. En wat leeren zij ons?

In het algemeen *ons met hart en ziel toe te leggen op onze roeping!* Niet slechts positief, maar ook negatief. Positief door te trachten de zaken recht te verstaan, en ons rekenschap te geven van het hoe en waarom in alle dingen. Positief ook door alles, wat ons in het leven ontmoet, daarmede in verband te beschouwen en met alles, wat zich op ander gebied voordoet, winst te doen voor eigen arbeid, waartoe een goed inzicht in de theorie, bovenbedoeld, zeer gewenscht is, en we in staat gesteld worden, ons kennen en kunnen tot de hoogste volkomenheid te brengen. Vooral ook, door ons werk met energie en opgewektheid te doen, en hier treden we als vanzelf op het terrein van het negatieve. Hij alleen kan zich en

*) Op onze illustratie ziet men het standbeeld in het front. Die het van terzijde wil zien, neme de plaat vóór zich, die voorkomt in Jrg. VIII van ons Blad, blad. 268.

REN,

zijn werk opvoeren, die het met een dankbaar, tevreden en gelukkig hart volbrengt. Wie voortdurend anderen benijdt, kan zijn werk niet met aangenaamheid des harten verrichten en verdeelt zijn gedachten tusschen zijn arbeid en het peinen over anderer gewaand beter lot. De nijd verteert ook in dit opzicht het gebeente. Niet minder is het gewenscht, een gezond en sterk lichaam tot den arbeid te bezitten, zich te harden tegen den invloed van weêr en wind, zich sterk te betoonen bij voorkomende teleurstellingen, alles te vermijden, wat verzwakt, bedwelmt en benevelt, of de geestkracht anders dan door gewonen arbeid en doelmatige ontspanning verteert. Te meer dient dit aanbevolen, waar al het wenschelijke voor de jeugd zoo gemakkelijk verkrijgbaar wordt gesteld, waar haar alles aangenaam en licht gemaakt wordt, zoodat zij zich aan inspanning ontwent en de prikkel tot het beproeven van eigen krachten, om in het bezit van het begeerde te komen, als verstompt.

Eindelijk dient men zich in zijn eischen te beperken, wat eigen persoonlijk leven betreft. De overdreven eischen, die men stelt, verplichten tot gejaagd arbeiden, tot het uitzuigen van ieder oogenblik, om maar arbeid gereed te hebben tot omzet, en men stelt zich volkomen tevreden, als men dien arbeid zóó volbracht heeft als anderen ze afleveren, om zijn arbeid in geld omgezet te zien. En geld, altijd meer geld heeft men noodig, om aan zijn eischen te voldoen, *ingebeelde* behoeften, wier voorziening slechts het onbevredigend en nimmer verzadigend genot aanbrengt, dat men heeft, wat een ander bezit, en geniet, wat een meer gefortuneerde genieten kan. En daarom blijft er geen oogenblik rust over, om het werk aan te passen aan de kennis van zaken, zaken op eigen terrein, of dat van anderen; om te idealiseeren, om te scheppen.

En kon men met inspanning van alle kracht, met jagen van 'smorgens vroeg tot 's avonds laat, zijn eischen maar bijhouden! Doch ook dat zelfs is moeilijk en nu worden zorgen geboren. Zorgen, die de gedachten verdeelen of geheel in beslag nemen, het intellectueel vermogen verlammen, alle inventie bij de geboorte dooden, allen aanleg tot stervens toe doen insluimeren. Overmatige en zelf opgelegde zorgen verwoesten zedelijke en lichamelijke kracht. Men zegge toch niet: de gansche maatschappij lijdt aan deze kwaal en ik lijd mede; men drijft mij mede voort met den stroom, en gordt mij tot waar ik niet zijn wil. Dat is eenvoudig, zich een brevet van onvermogen afgeven, dat den mensch onwaardig is. Niemand ter wereld kan mij dwingen, meer te genieten en te gebruiken, dan ik wil en, Gode zij dank! Hij gaf den mensch een wil, sterk genoeg om te willen, wat *hij-zelf*, niet wat een ander wil. Wij *kunnen* tegen den stroom oproeien, we kunnen temidden daarvan staande blijven, we kunnen *onzelf* zijn. 't Moge lastig zijn vaak, maar als we straks de vrucht daarvan oogsten, smaakt ze ons te beter, naarmate we ons opofferingen daarvoor getroostten en wenschen en begeerten aan banden legden.

Hier, voorzeker, is het de plaats om in herinnering te brengen, dat we voor jongelieden schrijven, niet voor bejaarde mannen of vaders van gezinnen, wien God in zijne wijsheid en liefde zorg op zorg, tegenspoed op tegenspoed beschikte, of die met inspanning van alle krachten slechts ternauwernood en karig in de behoeften der hunnen kunnen voorzien. Natuurlijk staat het niet aan ons, hen buiten te sluiten, doch de jeugd is de lente des levens, de lente is nu eenmaal de tijd om uit te botten en knop te zetten, en „de mensch mag zijn lente geen tweede maal smaken.” Doch de jongelieden hebben het wel te bedenken, dat de bladeren en bloemen en vruchten van den zomer zullen zijn, naarmate de blad- en bloemknoppen in de lente geweest zijn.

Nijd en afgunst, ontevredenheid en begeerte, hebben nog nimmer enig ideaal bereikt, en het: „He, als ik eens ware als deze, als ik eens bezat, wat gene bezit,” is slechts een opteren van een renteloos kapitaal. Maar dankbaar en tevreden en gelukkig zijn met de genade Gods, die Hij ons gunt, de talenten, die Hij schonk, het

weinigje bezit *ons* toegewezen, en te woekeren met onze kleine krachten en het weinigje tijd, dat ons rest, — daarvan is wat, is véél te hopen voor onszelf en anderen, dat alleen belooft wat voor de toekomst. *Zelfbeheersching* en *zelfbeperking* hebben we allen te leeren, hetzij we over veel of weinig zullen te zeggen hebben. Ze komen altijd te stade, den geringen en den grooten onder de kinderen der menschen.

„Maar waar blijft dan de poëzie der jeugd,” zoo hoor ik vragen. Welke poëzie bedoelt ge? Het voldoen aan een genotzucht, dat straks slechts een al te vroege verzadiging, een akelig ledig achterlaat? Noeme het poëzie, wie wil! Een jagen naar uitspanning, die niet genoten wordt, omdat ze niet uit inspanning is geboren, en voorts, een altijd nieuw jagen, totdat verveling intreedt, of het droeve bewustzijn, dat de middelen het niet langer veroorloven? Maar dat is geen poëzie, dat is eenvoudig een onafgebroken *kermiswoede* van lager en verderfelijker allooi, dan men in den kermisganger gispt! Neen, „de poëzie is overal, waar schoonheid woont en gloed,” niet buiten u, maar *in* u, „in 't diepste van 't gemoed!” Keer met hetgeen het leven u gaf tot uzelf in, en bijna zouden we er, scherp als de dichter, bijvoegen:

„hoor droomer, dat beduidt:
Keer tot uw hart, en zoek, en zin,
Maar . . . haal er ook wat uit!”

„Werken en denken en leeren is 't leven!” zoo plunderen we voort, en werken is genot, en denken is een voorrecht, en leeren is een buit, en al te zamen zijn ze de poëzie, het geluk van de jeugd, die zich steeds rijker gevoelt, naarmate ze meer veroveringen maakt op het gebied, haar gegeven. Wie zou in staat zijn met avonden van ijdel genot en ziellooze ontspanning het geluk van één nieuwe vinding, ééne ideale schepping te betalen?

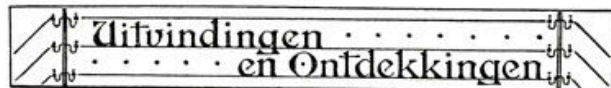
Nog eenmaal naar den dichter geluisterd, als hij vermaant:

„Werk door, en woeker met uw uren,
Spaar gaaf noch kracht;
Straks daalt de nacht:
De roest verslijt nog meer dan 't schuren!”

En wie dien raad volgt, zal een groot man worden, al wordt hij dan geen Grant, of Edison, of Lincoln. Niet hij is groot, die tien talenten bezit, maar *die er mede woekert en tien andere wint*; niet hij is klein, wien slechts één talent geschonken werd, maar *die zijn talenten*, hoe vele of hoe weinige ze zijn, *in een zweetdoek wikkelt, en in de aarde verbergt*.

Jonge lezers van „Timothëus”! wordt goede en trouwe dienstknechten van uw Meester, trouw met datgene wat Hij u toevertrouwt; en voorzeker — Hij zal u over veel zetten!

P. J. K.

Sneltelegrafie.

Wat gaat dat telegrafeeren toch langzaam. Ik bedoel niet, dat het zoo lang duurt, eer een bericht van het eene kantoor naar het andere gaat, want die snelheid bedraagt vermoedelijk 300.000.000 M. per seconde, en dat is waarlijk niet langzaam. Maar, elke letter bestaat bij het gewone stelsel uit een paar puntjes en lijntjes, en voor ieder teeken moet de telegrafist een keer op zijn seingever drukken. Als hij één woord van tien letters zal overseinen, moet hij gemiddeld wel 25 maal de hand bewegen. Om 500 woorden te seinen, moet hij dus wel 10.000 bewegingen maken, en menig telegrafist heeft daaraan genoeg in een uur. Dat is niet snel, een vaardig schrijver brengt het wel tot 7000 letters per uur. Men heeft